AFGØRELSER

KOMMISSIONENS AFGØRELSE (EU) 2019/367

af 9. november 2018

om foranstaltningen SA.35065 (2016/C) (ex 2016/NN, 2012/FC), der gennemføres af Det Forenede Kongerige til fordel for MMD Shipping Services Ltd

(meddelt under nummer C(2018) 7360)

(Kun den engelske udgave er autentisk)

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 108, stk. 2, første afsnit,

under henvisning til aftalen om Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde, særlig artikel 62, stk. 1, litra a),

efter at have opfordret interesserede parter til at fremsætte bemærkninger i henhold til ovennævnte bestemmelser ([1]), under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtning[er]:

1. SAGSFORLØB

(1) Den 10. april 2013 modtog Kommissionen en klage vedrørende påstået ulovlig støtte ydet af Portsmouth City Council (»PCC«) til MMD Shipping Services Ltd (»MMD«). Forud for indgivelsen af en formel klage havde klageren den 8. juni 2012 indgivet en uformel klage, og der var afholdt et møde den 29. november 2012.

(2) Kommissionen fremsendte klagen til Det Forenede Kongerige den 8. maj 2013. Det Forenede Kongerige fremsendte sine bemærkninger den 1. juli 2013. Den 10. oktober 2013 sendte Kommissionen en anmodning om yderligere oplysninger om de påståede foranstaltninger. Det Forenede Kongerige svarede den 25. november 2013 og den 9. december 2013.

(3) Kommissionen mødtes med klageren den 10. april 2014, og den 16. april 2014 sendte Kommissionen en ikke-fortrolig udgave af Det Forenede Kongeriges indsendelser til klageren med henblik på dennes bemærkninger. Klageren fremsatte bemærkninger den 12. november 2014.

(4) Ved brev af 19. september 2016 underrettede Kommissionen Det Forenede Kongerige, at den havde besluttet at indlede proceduren efter artikel 108, stk. 2, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, hvad angår foranstaltningen. Det Forenede Kongerige fremsendte ved brev af 21. november 2016 sine bemærkninger til Kommissionens beslutning om at indlede proceduren.

(5) Kommissionens beslutning om at indlede proceduren (»åbningsbeslutningen«) blev offentliggjort i *Den Europæiske Unions Tidende* ([2]). Kommissionen opfordrede interesserede parter til at fremsætte deres bemærkninger til foranstaltningerne.

(6) Kommissionen modtog bemærkninger fra to interesserede parter, klageren og en anonym interesseret part. Kommissionen videresendte dem til Det Forenede Kongerige den 21. januar 2017, og Det Forenede Kongerige fik mulighed for at svare. Bemærkninger blev modtaget fra Det Forenede Kongerige ved brev af 15. februar 2017.

(7) Den 26. april 2017 afholdt Kommissionen et møde med Det Forenede Kongerige. Efter dette møde fremlagde Det Forenede Kongerige supplerende oplysninger ved brev af 12. januar 2018.

(8) Den 18. april 2018 afholdt Kommissionen en telefonkonference med Det Forenede Kongerige, og Det Forenede Kongerige fremsendte efterfølgende yderligere oplysninger ved brev af 5. juni og 22. juni 2018.

([1]) EUT C 452 af 2.12.2016, s. 4.
([2]) Jf. fodnote [1].

2. DETALJERET BESKRIVELSE AF FORANSTALTNINGEN

2.1. **Modtager**

(9) Siden 2008 er MMD et helejet datterselskab under PCC og leverer godshåndteringstjenester (stuvning, oplagring og distribution af navnlig frugt og andre friske produkter) til kunder i Portsmouth International Port (»havnen«), der ligeledes ejes og drives af PCC. MMD er den vigtigste godshåndteringsoperatør i havnen, og selskabet har en langtidsleje til de vigtigste kajanlæg til godshåndtering. Andre operationer i havnen vedrører bilfærgetrafik og krydstogtskibe.

(10) MMD har en årlig omsætning på ca. 15 mio. GBP og beskæftiger næsten 200 mennesker. Før PCC's erhvervelse af MMD, havde MMD været tabsgivende i hvert fald siden regnskabsåret 2002/2003. Efter PCC's erhvervelse i 2008 var MDD's økonomiske resultater stort set afbalanceret takket være de store årlige driftstilskud fra PCC. Uden dem ville MDD have haft et driftsunderskud mellem 2008 og 2016. Regnskabsåret 2016/2017 var det første år, MDD registrerede et overskud uden nogen driftstilskud fra PCC (se tabel 1).

2.2. **Påstået statsstøtte fremført af klageren**

(11) Klageren påpegede i sin klage af 2013 en række foranstaltninger, som klageren påstod udgjorde ulovlig og uforenelig statsstøtte fra PCC til MMD. De påståede støtteforanstaltninger omfatter:

— Foranstaltning 1: PCC's erhvervelse af MMD i 2008 (»foranstaltning 1«)

— Foranstaltning 2: PCC's årlige driftstilskud til MMD (»foranstaltning 2«)

— Foranstaltning 3: Langfristet lånefacilitet fra PCC til MMD fra 2010 (»foranstaltning 3«)

— Foranstaltning 4: PCC's køb af to kraner og den efterfølgende langtidsudlejning af kranerne til MMD i 2010 og 2011 (»foranstaltning 4«)

— Foranstaltning: 5: Sikkerhedsstillelse for kassekredit (»foranstaltning 5«).

(12) I den oprindelige klage blev det gjort gældende, at PCC generelt ikke handlede i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip (MEIP) ved at erhverve og yde økonomisk støtte til en tabsgivende virksomhed på trods af dens fortsatte tab siden 2008. I klagen blev det anslået, at den samlede støtte fra PCC til MDD pr. november 2014 ville beløbe sig til 17,3 mio. GBP. Uden den fortsatte støtte fra PCC ville MDD ikke have været i stand til at overleve på markedet. PCC's fortsatte støtte med offentlige midler gav således ifølge klageren MDD en betydelig økonomisk fordel og gav MDD mulighed for at tilbyde lavere godshåndteringspriser til sine eksisterende og potentielle kunder. Konsekvensen var, at konkurrencen på markedet for håndtering og oplagring af importerede friske produkter angiveligt blev forvredet.

2.2.1. *Foranstaltning 1: PCC's erhvervelse af MMD i 2008*

(13) PCC erhvervede MMD fra en tidligere privat ejer til en pris af 2,07 mio. GBP. Som led i den indledende investering tilførte PCC desuden MDD supplerende kapital for 2,34 mio. GBP i form af kapitaltilskud, og selskabet planlagde at dække MDD's tab i regnskabsårene 2008/2009 og 2009/2010 med i alt 1,443 mio. GBP.

(14) På trods af klagerens påstande konkluderede Kommissionen i åbningsbeslutningen, at PCC handlede i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip ved at erhverve MMD på disse betingelser, og at foranstaltning 1 derfor ikke giver MDD nogen økonomisk fordel og ikke udgør statsstøtte. Hverken klageren eller den anonyme interesserede part fremlagde nogen yderligere argumenter eller beviser med hensyn til foranstaltning 1. På denne baggrund bliver foranstaltning 1 ikke vurderet i denne afgørelse.

2.2.2. *Foranstaltning 2: PCC's årlige driftstilskud til MMD*

(15) Siden overtagelsen i 2008 har PCC ydet driftstilskud til MMD i form af kontante overførsler, der er registreret som »andre driftsindtægter«, hvilket således har givet øget driftsoverskud (og dermed mindsket driftstabene). I den oprindelige investeringscase var det kun forventet at dække MDD's tab de første to år og til et samlet beløb, der var begrænset til 1,443 mio. GBP. PCC fortsatte imidlertid med at yde driftstilskud efter regnskabsåret 2009/2010, og det samlede beløb for ydede driftstilskud frem til 2016 beløb sig til 16,71 mio. GBP (se tabel 1 nedenfor). Der blev ikke ydet noget driftstilskud i regnskabsåret 2016/2017, og MDD registrerede et overskud det år.

Tabel 1

Driftstilskud fra PCC til MMD samt MDD's overskud/tab i regnskabsårene 2008/2009 – 2016/2017

(Millioner GBP)

	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17
Driftstilskud	2,60	3,30	2,10	1,20	2,16	1,44	2,40	1,51	0
Driftsoverskud (uden drifts-tilskud)	– 1,84	– 2,92	– 2,03	– 1,09	– 2,04	– 1,24	– 2,18	– 1,26	+ 0,43
Samlet overskud (uden driftstilskud)	0,62	– 2,92	– 2,04	– 1,07	– 2,16	– 1,37	– 2,33	– 1,47	+ 0,21
Den samlede overskud, der fremgår af årsberetningerne (dvs. inklusive driftstilskud)	+ 3,22	+ 0,38	+ 0,06	+ 0,13	0,00	+ 0,07	+ 0,07	+ 0,04	+ 0,21

(16) Tilskuddet blev ydet i form af kontante overførsler til dækning af MDD's årlige driftstab. Klageren hævder, at MDD ikke havde været levedygtig uden denne løbende økonomiske støtte fra PCC. Klageren påstår desuden, at PCC ikke foretog en korrekt analyse af, om ydelsen af yderligere tilskud til MDD var økonomisk begrundet.

2.2.3. *Foranstaltning 3: Langfristet lånefacilitet fra PCC til MMD fra 2010*

(17) I 2010 besluttede PCC at yde MMD en langfristet lånefacilitet (op til 20 år) på 6,944 mio. GBP. Rentesatsen for lånefaciliteten er på 4,81 %, hvilket svarer til PCC's omkostninger plus et administrationsgebyr på 0,25 %. Formålet med lånefaciliteten er at bidrage til MMD's kapitaludgifter. Lånefacilitetens generelle vilkår er fastsat i en kommerciel låneaftale mellem PCC og MMD, og for hver udnyttelse af kreditmuligheden er der brug for supplerende dokumenter (oplysninger om de kapitaludgifter, der skal dækkes af lånet, MMD's og PCC's finansielle vurdering af hver udnyttelse, relevante støttedokumenter). MDD har i perioden 2010 – 2017 udnyttet i alt 5,7 mio. GBP under denne facilitet.

(18) Klageren hævder, at PCC's lånefacilitet gav MMD langfristet finansiering på vilkår, som ikke havde været til rådighed for selskabet fra almindelige kommercielle långivere. Klageren har endvidere fremsat, at låneaftalen mellem PCC og MMD ikke bare er ikke-underskrevet, men navnlig at den mangler bestemmelser, som en kommerciel långiver normalt ville kræve (f.eks. finansielle bestemmelser eller tilfælde af misligholdelse). Endelig anfører klageren, at finansieringen fra PCC giver MMD mulighed for at investere i ny driftsinfrastruktur og -aktiver, og at den dermed udgør en konkurrencemæssig fordel. Klageren hævder derfor, at den langfristede lånefacilitet ikke svarer til vilkår for en markedsøkonomisk aktør, og at den, eftersom alle øvrige kriterier også er opfyldt, udgør ulovlig statsstøtte.

2.2.4. *Foranstaltning 4: PCC's køb af to kraner og den efterfølgende langtidsudlejning af kranerne til MMD i 2010 og 2011*

(19) For at støtte MDD's drift besluttede PCC i 2010 og 2011 at købe to mobile havnekraner for ca. 2,1 mio. GBP pr. stk. og at leje dem ud til MMD gennem en driftslejeaftale, der løber i syv år. Den månedlige leje på 16 000 GBP (over 190 000 GBP om året) for hver kran er blevet beregnet således, at PCC's investering bliver tilbagebetalt i løbet af kranernes forventede levetid på 15 år, og således at den samtidig dækker PCC »s egne kapitalomkostninger (dette giver effektive rentesatser på 4,46 % og 4,62 %).

(20) Selv om klagen ikke indeholder nogen specifikke argumenter med hensyn til netop denne foranstaltning, hører køb og udlejning af kraner til de mange finansieringsforanstaltninger i klagen, som PCC benytter til at støtte MDD's investeringer i nyt udstyr på en måde, der angiveligt ikke er i overensstemmelse med markedsvilkårene.

2.2.5. *Foranstaltning: 5: Sikkerhedsstillelse for kassekredit*

(21) Ved erhvervelsen blev MMD købt inden for rammerne af PCC's bankforbindelse med Lloyds TSB Bank. Lloyds TSB krævede til gengæld en yderligere kontant sikkerhedsstillelse på 1 mio. GBP. I maj 2009 blev denne sikkerhedsstillelse hævet til 1,2 mio. GBP, og i foråret 2010 blev den sat ned til 0,55 mio. GBP. I 2011 blev denne sikkerhedsstillelse til Lloyds TSB Bank suppleret med en garanti fra PCC til banken for en månedlig kassekredit på 1 mio. GBP til MMD.

(22) Lloyds TSB Bank krævede sikkerhedsstillelsen og efterfølgende også garantien til at dække MDD's normale kommercielle transaktioner og til at fungere som sikkerhed for betalinger, som banken foretager på vegne af MMD (f.eks. CHAPS-betalinger, BACS-betalinger, facilitet til toldgodtgørelse og virksomhedskort). Lloyds TSB Bank kan trække på sikkerhedsstillelsen eller garantien, hvis disse betalinger, som banken foretager, efterfølgende ikke bliver honoreret af MMD.

(23) Blandt de foranstaltninger, der udgør fortsat økonomisk støtte fra PCC til MMD, og som angiveligt giver MMD en uretmæssig økonomisk fordel, er sikkerhedsstillelsen for kassekreditten medtaget i klagen.

2.3. **Begrundelse for indledning af proceduren**

2.3.1. *Foranstaltning 2: PCC's årlige driftstilskud til MMD*

(24) I åbningsbeslutningen udtrykte Kommissionen bekymring for, at den fortsatte støtte til MMD ved hjælp af de årlige driftstilskud eventuelt ikke opfylder det markedsøkonomiske investorprincip. PCC's tilskud i form af driftstilskud gik langt ud over den tid og det beløb, der var forudset i den oprindelige investeringscase (16,71 mio. GBP over otte år, i modsætning til det oprindeligt planlagte beløb på 1,44 mio. GBP over to år). Der var derfor tvivl om, hvorvidt disse kontante tilskud kan betragtes som kortfristet og midlertidig støtte til omstrukturering af virksomheden.

(25) Desuden var det allerede tydeligt det første år 2008/09, at de oprindelige finansielle prognoser ikke ville blive en realitet. Selvom der var dokumentation for en grundig økonomisk analyse med henblik på erhvervelsen af MMD, var der derudover kun lidt eller ingen dokumentation for, at hver enkelt tildeling af yderligere driftstilskud var blevet grundigt analyseret for så vidt angår støttens økonomiske begrundelse.

(26) Argumentet om, at tilskuddene næsten udlignes af MDD's indtægter til PCC, der ville gå tabt, hvis MDD indstillede driften, blev anset for at være forkert, da der ikke forelå noget bevis for, at havneaktiverne (kajer, lagerhaller osv.), som MDD benyttede, fortsat ville være ude af drift, hvis MMD blev likvideret, eller at det ville føre til et fuldstændigt tab af PCC's lejeindtægter og tonnageafgifter.

(27) Endelig var der ikke nogen dokumentation for, at PCC havde opvejet sin fortsatte støtte mod alternative scenarier (som f.eks. at likvidere MMD) for at påvise, at det var faktisk den økonomisk mest fordelagtige mulighed i hele perioden.

2.3.2. *Foranstaltning 3: Langfristet lånefacilitet fra PCC til MMD fra 2010*

(28) På grund af MDD's manglende evne til over en årrække at generere overskud uden PCC's driftstilskud udtrykte Kommissionen i åbningsbeslutningen tvivl om, hvorvidt lånevilkårene svarede til MDD's standardrisici. Det forekom tvivlsomt, at en privat kreditor, selv i en position som moderselskab, ville have ydet et sådant lån uden på en passende måde at afhjælpe datterselskabets økonomiske problemer.

(29) Betænkelighederne med hensyn til markedsvilkårene for lånefaciliteten blev også bekræftet i Kommissionens meddelelse om referencesatsen fra 2008, ifølge hvilken en markedssats for en kriseramt virksomhed (uden PCC's fortsatte støtte, ville MDD med stor sandsynlighed have været en kriseramt virksomhed), selv under forudsætning af et højt niveau for sikkerhedsstillelse (hvilket der ikke var nogen dokumentation for) ville være på 5,48 % i 2011 og mellem 5,46 % og 5,74 % i 2012. Uden sikkerhedsstillelsen ville satsen have været mere end 11 %.

(30) Endelig var den kommercielle låneaftale, der blev indsendt af Det Forenede Kongerige, forholdsvis generel, og den manglede nogle standardbestemmelser, der normalt kræves (såsom finansielle bestemmelser eller tilfælde af misligholdelse).

2.3.3. *Foranstaltning 4: PCC's køb af to kraner og den efterfølgende langtidsudlejning af kranerne til MMD i 2010 og 2011*

(31) Eftersom foranstaltningens virkninger meget lig en langfristet lånefacilitet som analyseret ovenfor (finansiering af MDD's kapitalomkostninger baseret på PCC's låneomkostninger), svarer de betænkeligheder, der blev anført i åbningsbeslutningen, til betænkelighederne vedrørende den langfristede lånefacilitet.

2.3.4. *Foranstaltning 5: Sikkerhedsstillelse for kassekredit*

(32) Ifølge åbningsbeslutningen lader det ikke til, at der i dokumenterne med analysen af erhvervelsen af MDD, som blev fremsendt af Det Forenede Kongerige, bliver taget hensyn til PCC's øgede kontante sikkerhedsstillelse. Selv hvis påstanden om, at der implicit var taget højde for en sådan sikkerhedsstillelse, blev accepteret, var der ingen dokumentation for, at PCC efterfølgende havde analyseret sin løbende eksponering. Trods MMD's løbende tab fortsatte PCC blot med at stille sikkerhed for MMD's lånefaciliteter til driftskapital.

(33) Kommissionen udtrykte derfor i åbningsbeslutningen tvivl om, hvorvidt MDD kunne have opnået sådanne faciliteter uden PCC's støtte, og samtidig synes det usandsynligt, at et privat moderselskab i samme situation ville have fortsat sådanne finansielle tilskud uden i tilstrækkeligt omfang at afhjælpe sit datterselskabs finansielle vanskeligheder.

3. BEMÆRKNINGER FRA INTERESSEREDE PARTER

3.1. Bemærkninger fra klageren

(34) Klageren støttede i sine bemærkninger åbningsbeslutningen og forbeholder sig samtidig sin holdning med hensyn til konklusionen om foranstaltning 1 uden at fremlægge yderligere argumenter eller dokumentation vedrørende denne foranstaltning. For så vidt angår foranstaltning 2 til 5 henviste klageren imidlertid til sine tidligere bemærkninger og gentog sin overbevisning om, at der ikke er nogen grund til, at PCC med rimelighed kunne have konkluderet, at dens økonomiske støtte nogensinde ville give et tilstrækkeligt afkast, uden at fremlægge yderligere dokumentation eller argumenter i sine bemærkninger. Klageren tilskyndede derfor Kommissionen til at konkludere, at foranstaltning 2 til 5 udgør uforenelig statsstøtte, der skal tilbagesøges.

3.2. Bemærkninger fra en anonym interesseret part

(35) Den anonyme interesserede part støttede den foreløbige analyse i åbningsbeslutningen og mente, at foranstaltning 2 til 5 klart udgør statsstøtte til MMD, hvor PCC ydede løbende økonomisk støtte til en kronisk ineffektiv og urentabel virksomhed. Uden den løbende støtte hævdede denne part, at MMD lang tid før ville være blevet insolvent og have indstillet sin virksomhed. Den anonyme interesserede part fremlagde ingen bemærkninger til foranstaltning 1.

(36) Den anonyme interesserede part mente ikke, at PCC handlede som en fornuftig investor, eftersom selskabet fortsat ydede MDD støtte uden at sikre nogen meningsfuld eller vellykket omstrukturering af MMD for at afhjælpe virksomhedens problemer. Parten hævdede, at ingen fornuftig investor ville have købt en nødlidende virksomhed og være fortsat med at finansiere dens fejl igennem mange år uden at gennemføre nogen reformer for at afhjælpe disse fejl.

(37) Hvad angår driftstilskuddene (foranstaltning 2) tilsluttede den anonyme interesserede part sig åbningsbeslutningen og understregede, at PCC blot afhjalp MMD's driftstab hvert år uden nogen ordentlig vurdering. For så vidt angår foranstaltning 3 og 4 tilsluttede den anonyme interesserede part sig også åbningsbeslutningen og hævdede, at der uden PCC's støtte ikke havde været nogen finansiering til rådighed for MMD på tilsvarende vilkår. Endelig tilsluttede parten sig også, at foranstaltning 5 udgør en uberettiget fordel for MMD, som ikke havde været tilgængelig fra en rationel økonomisk aktør.

(38) Den anonyme interesserede part bekræfter derefter den foreløbige vurdering i åbningsbeslutningen om, at disse støtteforanstaltninger end ikke opfylder de grundlæggende betingelser for forenelig redningsstøtte eller omstruktureringsstøtte.

(39) Den anonyme interesserede part understreger endvidere, at disse tilskud har haft en betydelig indvirkning på konkurrencen, da sektoren for håndtering af friske produkter er et meget konkurrencepræget marked med lave marginer, hvor lovlige aktører uden støtte er særligt sårbare over for en operatør, der støttes af ulovlig statsstøtte. Parten hævder også, at MMD var kendt for at tilbyde håndteringspriser under markedsværdien (ved angiveligt at tilbyde gratis oplagring) for at tiltrække og fastholde kunder. Støtten er altså ikke kun til skade for specifikke konkurrenter, men også for de samlede operationer på markedet.

(40) Den anonyme interesserede part har derfor anmodet Kommissionen om at kræve tilbagebetaling af ulovlig og uforenelig støtte ydet til MMD.

4. BEMÆRKNINGER FRA DET FORENEDE KONGERIGE

4.1. Det Forenede Kongeriges bemærkninger til åbningsbeslutningen

(41) Det Forenede Kongerige anfægtede i sine bemærkninger til åbningsbeslutningen Kommissionens foreløbige konklusioner om, at foranstaltning 2 til 5 kan udgøre statsstøtte og fremlagde yderligere argumenter til støtte for sin påstand om, at alle foranstaltningerne opfylder det markedsøkonomiske investorprincip. Det fremlagde også en lang række yderligere *forudgående* dokumentation til støtte for sin påstand.

(42) Det Forenede Kongerige fremførte især, at PCC's beslutning om at støtte MMD i årene efter 2008, enten med driftstilskud eller på anden vis, var forretningsmæssigt begrundet og baseret på en fornuftig vurdering af de

potentielle fordele og risici. Dette omfattede at tage højde for de mange indbyrdes forbundne stordriftsfordele og synergieffekter ved at videreføre forretningsmæssig drift på en helejet lokalitet, og hvis aktiviteter er begrænset ved lov og politik til havnerelaterede aktiviteter. Det Forenede Kongerige gør gældende, at den økonomiske fornuft i den fortsatte støtte til MMD løbende blev sammenholdt med alle rimelige alternativer inden for dette begrænsede område.

(43) Det Forenede Kongerige hævdede, at PCC har ført nøje økonomisk kontrol med sin investering, og at Kommissionens påstand om, at PCC »blindt« fulgte de ugrundet optimistiske prognoser for MMD's forvaltning, er ikke korrekt. PCC udpegede sin øverste seniorfinansadministrator som direktør for MMD med henblik på at føre tilsyn med virksomhedens økonomiske resultater, tilføre »passende finansielle kompetencer« og sikre, at PCC s lovbestemte økonomiske forvaltningsforpligtelser bliver udført korrekt. Som det fremgår af de interne dokumenter, der er vedhæftet Det Forenede Kongeriges indsendelse, overvejede PCC regelmæssigt, om de faktorer, der lå til grund for erhvervelsen af virksomheden i 2008, fortsat kunne begrunde yderligere støtte. Desuden handlede PSS som enhver anden aktør i en markedsøkonomi med interesser i en helejet lokalitet med begrænsede muligheder for alternative anvendelser og med et væld af relaterede økonomier i forsyningskæden med henblik på at fremme sin lokalitets værdi og fremme vedvarende afkast til sig selv.

(44) På samme måde som for alle havnerelaterede erhvervsaktiviteter er MMD's primære forretning, frugthåndtering, »ujævn« og på kort sigt sårbar over for tab/gevinster i forbindelse med enkelte kunder. I de første år efter 2008 blev virksomheden ramt af uforudsete problemer. MDD's økonomiske resultater er imidlertid blevet væsentligt bedre — omend i et langsommere tempo end oprindeligt planlagt — via tilgang af nye kunder og gennem et aktivt omstruktureringsprogram (beskrevet i forretningsplanen fra 2008 om opkøb af MMD og ajourført som led i MMD's fremadrettede forretningsplaner), som har reduceret omkostningerne og strømlinet virksomheden, hvilket har gjort den mere konkurrencedygtig.

(45) Det Forenede Kongerige understreger også, at PCC ejer og driver en travl færgehavn ved siden af MMD's lokalitet. PCC kan udnytte, og gør det også, synergieffekterne mellem de to virksomheder til gavn for færgehavnen. PCC er f.eks. i stand til at tilbyde kommercielle færgerederier MMD's skibsstevedoring til håndtering af kommercielt gods. Dette har bidraget til fremkomsten af nye erhvervsaktiviteter i færgehavnen.

(46) Desuden modtager PCC indtægter fra MMD i form af lejeafkast, tonnageafgifter, lodsafgifter og andre indtægter. Selv om dette ikke i sig selv nødvendigvis retfærdiggør fortsat støtte til erhvervsaktiviteterne på længere sigt, gør Det Forenede Kongerige gældende, at det er hensigtsmæssigt for PCC at tage hensyn til disse indtægtsstrømme i vurderingen af det overordnede forretningsmæssige rationale for at fortsætte sin støtte.

(47) Det Forenede Kongerige understreger også, at man ved flere lejligheder overvejede mulige alternativer til den fortsatte drift af MMD med støtte fra PCC og sammenlignede dem med status quo med hensyn til de økonomiske fordele.

(48) For det første overvejede PCC siden 2008 at diversificere MMD's forretningsaktiviteter til alternative godstyper. Af forskellige logistiske grunde er der imidlertid ikke nogen alternative aktiviteter, der er mere tilbøjelige til at forbedre MMD's økonomiske resultater ([3]).

(49) For det andet overvejede PCC alternativet i form af en likvidering af selskabet og generhvervelse af jorden til anden anvendelse (f.eks. i løbet af drøftelserne af argumenterne for fortsat investering i 2013 — jf. betragtning 57). Der var imidlertid en lang række faktorer, som besværliggjorde denne mulighed:

a) lokaliteten på 7,7 ha er forholdsvis lille og beliggenheden (mellem færgehavnen og det militære skibsværft) gør den uegnet til mange andre anvendelsesformål

b) lokaliteten er på indvundet land og er stærkt forurenet. Det er derfor særdeles usandsynligt, at den kan anvendes til andre kommercielle formål eller boligbyggeri

c) jorden er øremærket til havnebrug i henhold til lokalplanen, og det er usandsynligt, at de lokale planmyndigheder vil kunne se argumentet for at give samtykke til ændring af lokalplanen til alternativ anvendelse

d) PCC ville være nødt til at indhente en lovbestemt tilladelse til at lukke kajerne og anvende jorden til alternative kommercielle formål. Det ville imidlertid være meget vanskeligt at indhente en sådan tilladelse — hvilket gør det nødvendigt for PCC at se på jordens anvendelighed og salgbarhed på mellemlang og lang sigt

e) MMD's lokalitet er beliggende i et begrænset samlet anvendeligt område af havnen. Dette betyder, at stedet er af så stor strategisk betydning for PCC (på grund af det potentielle behov for fremtidig ekspansion eller tilpasning af havnen), at selskabet har et tydeligt markedsbehov for at videreføre kommerciel havneaktivitet på stedet.

([3]) Se f.eks. de interne rapporter for maj/juni 2013 angående en vurdering af argumenterne for fortsat investering i MMD.

(50) På grundlag af disse begrænsninger hævder Det Forenede Kongerige, at PCC er motiveret til at få det bedst mulige afkast af jorden ved at investere i MMD som en stabil og levedygtig lejer.

(51) Til støtte for sine argumenter indsendte Det Forenede Kongerige også kopier af en økonomisk model, der er udarbejdet af PCC, med henblik på at vurdere selskabets investering i MMD og analysere de forskellige muligheder, der er tilgængelige, samt for at beregne de økonomiske fordele. Denne model blev regelmæssigt ajourført for at tage højde for MMD's resultater, ændringer i markedsforholdene og økonomiske udsigter osv. Det økonomiske rationale i fortsat at støtte MMD i form af driftstilskud og anden finansiering blev således regelmæssigt kontrolleret i forhold til andre alternative løsninger. Det Forenede Kongerige forklarede, at det ikke har alle tidligere udgaver af denne model til rådighed for de enkelte år, da modellen var en enkelt Excel-fil, der løbende blev ajourført uden at arkivere tidligere resultater. Det blev imidlertid bekræftet, at modellen konsekvent blev anvendt som beslutningsgrundlag for, om det giver økonomisk mening at fortsætte støtten til MMD, eller om der skal vælges et andet alternativ. Landet indsendte to versioner af modellen for maj/juni 2013, der blev fundet i sagsmappen.

(52) Ved at afveje alle disse faktorer har PCC indtaget den holdning, at det er kommercielt mere fordelagtigt på mellemlang til lang sigt at fortsætte med at støtte virksomheden og gennemføre de forskellige omstruktureringsforanstaltninger for at genoprette MMD's rentabilitet. Det Forenede Kongerige understreger, at der er en stærk underliggende erhvervsmæssig begrundelse for at støtte virksomheden. MMD er godt placeret til at håndtere friske produkter fra sydlige producenter, og det er en af de få havne, der har den nødvendige ekspertise og kapacitet til at håndtere forsendelser med køleskib med nedkølede ladninger af friske produkter. Det er lykkedes virksomheden at tilpasse sig udviklingen i nye skibstyper, hvilket har ført til, at den har fået nogle væsentlige nye kunder. Den investering, virksomheden har foretaget i specialiseret håndtering af friske frugter og grøntsager (nedkølet oplagring, kraner og slæbning) vil sikre, at den forbliver konkurrencedygtig som førende indgangssted for frugtimportører.

(53) Det Forenede Kongerige understreger også, at MDD's positive økonomiske resultater i regnskabsåret 2016/2017 viser en betydelig forbedring af økonomien og bekræfter landets tidligere antagelser om, at MDD kan blive en rentabel forretning selv uden fortsat driftstilskud.

(54) Endelig påpeger Det Forenede Kongerige, at den test, som Kommissionen er forpligtet til at anvende til at vurdere, hvorvidt foranstaltning 2 til 5 er i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip, består af at vurdere, hvorvidt en privat aktionær i PCC's sted havde været motiveret til fortsat at støtte virksomheden under disse omstændigheder. Dette kræver en *forudgående* ikke *efterfølgende* vurdering på grundlag af oplysninger til rådighed for PCC på det pågældende tidspunkt. PCC er overbevist om, at alle deres støtteforanstaltninger blev overvejet nøje og er afbalancerede med hensyn til de sandsynlige fordele og risici. Siden PCC's oprindelige erhvervelse af MMD har selskabet ikke i nogen tilfælde medtaget ikke-økonomiske kriterier i dets økonomiske vurderinger af MMD (som f.eks. lokale arbejdspladser, miljørisici eller regionalpolitik). Selskabet har til enhver tid handlet som en privat aktionær under lignende omstændigheder ville have gjort.

(55) Efter et møde med Kommissionen den 26. april 2017 fremsendte Det Forenede Kongerige yderligere oplysninger om de ændrede omstændigheder for MMD's forretningsaktiviteter gennem hele den pågældende periode, og landet anførte, hvad PCC vidste, da det tildelte hver enkelt støtteforanstaltning. For hvert år blev de vigtigste begivenheder, der har haft indflydelse på MMD's økonomiske resultater, anset for at vise, at PCC ikke »blindt« følger udokumenterede, overoptimistiske prognoser, der blev fremlagt af MMD's ledelse. Tværtimod hævder Det Forenede Kongerige, at dokumentationen klart viser, at MMD's ledelse løste problemer, efterhånden som de opstod, på en solid, erhvervsorienteret måde, da ledelsen ledte virksomheden i retning mod fremtidig rentabilitet, under fuldstændigt passende tilsyn af PCC på tidspunkter, hvor der blev truffet centrale beslutninger.

(56) Denne indsendelse fra Det Forenede Kongerige blev suppleret med yderligere samtidig dokumentation for disse økonomiske og handelsmæssige *forudgående* evalueringer af MMD og PCC. Det Forenede Kongerige har endvidere forklaret, at mange af de interne informationsmøder til fordel for PCC om MMD var mundtlige og ikke skriftlige, og at de derfor ikke kan dokumenteres skriftligt. Det Forenede Kongerige mener dog, at de indsendte dokumenter er tilstrækkelig dokumentation for, at PCC siden erhvervelsen af MMD i 2008 har truffet rimelige og forretningsmæssigt begrundede afgørelser vedrørende MMD.

(57) Den ekstra indsendelse understreger desuden (og indeholder relevant dokumentation for), at der i den pågældende periode var en række tilfælde, hvor PCC overvejede alternative forslag:

— I 2011 henvendte Condor Logistics sig til PCC med henblik på at forhandle et køb af MMD. PCC indledte drøftelser med Condor Logistics vedrørende et fuldstændigt eller delvist salg af virksomheden, og PCC undersøgte denne erhvervsmulighed med en åben tilgang, men Condor Logistics ophørte med sin godstrafik i oktober 2012, og drøftelserne blev afsluttet.

— I 2012 blev der afholdt et PCC-møde den 30. oktober 2012 for yderligere at drøfte muligheden for at bevare eller sælge/lukke MMD.

— Den 21. juni 2013 blev muligheden for at sælge forretningen eller benytte virksomhedens lokalitet til andre formål evalueret i en intern rapport udarbejdet af MMD's ledelse.

— I oktober 2013 foretog PCC en komplet vurdering af alternative muligheder for MMD baseret på en dokumenteret vurdering af MMD's økonomiske udsigter for hver af disse muligheder.

— I 2014-2015 vurderede PCC et forslag om at anvende MMD-stedet til at bygge vindmøller til produktion af elektricitet. Der blev imidlertid ikke givet byggetilladelse til ordningen, og den kunne derfor ikke gå videre.

— I 2015-2016, […] (*).

(58) Endelig indsendte Det Forenede Kongerige efter en telekonference den 18. april 2018 yderligere samtidig dokumentation for de *forudgående* økonomiske evalueringer af forskellige tilgængelige muligheder samt en detaljeret redegørelse for metoden i den underliggende økonomiske model.

4.2. **Det Forenede Kongeriges bemærkninger til de interesserede parters bemærkninger**

(59) Hvad angår bemærkningerne fra klageren påpegede Det Forenede Kongerige, at de blot er en gentagelse af påstandene om statsstøtte i åbningsbeslutningen, uden at de indeholder nogen specifikke bemærkninger eller nogen dokumentation. Det Forenede Kongeriges holdning med hensyn til disse påstande var beskrevet i Det Forenede Kongeriges bemærkninger til åbningsbeslutningen.

(60) Hvad angår bemærkningerne fra den anonyme interesserede part påpegede Det Forenede Kongerige også, at de fleste bemærkninger blot er en gentagelse af påstandene i åbningsbeslutningen, uden at de indeholder nogen specifikke bemærkninger eller nogen dokumentation. Det Forenede Kongerige fremsatte dog bemærkninger om tre specifikke punkter fra den anonyme Interesserede part.

(61) For det første var Det Forenede Kongerige uenig i påstanden om, at PCC var tilfreds med at dække MMD's tab uden at forsøge at omstrukturere eller reformere virksomheden. Som Det Forenede Kongerige også redegør for i sine bemærkninger til åbningsbeslutningen, har PCC sammen med MMD's ledelse truffet en række foranstaltninger med henblik på at omstrukturere virksomheden, nedbringe omkostningerne, forbedre effektiviteten og bringe virksomheden ind på en mere konkurrencedygtig kurs. Disse foranstaltninger omfatter:

— at indgå en aftale med fagforeningerne om en ny ansættelsesaftale for at indføre mere fleksibilitet og effektivitet i arbejdsstyrken (med en forventet besparelse på ca. 250 000 GBP i årlige arbejdskraftomkostninger)

— at modernisere containerhåndtering og lagerfaciliteter for at imødegå udviklingen i efterspørgslen

— at opsige og outsource MMD's slæbningsoperationer for at gøre MMD i stand til at koncentrere sig om sin kerneforretning (kontrakten med tredjeparten forventes at generere ca. [50 000-150 000] GBP i ekstra indtægt fra leje af lagerplads og andel i fortjeneste)

— at forbedre it-systemer (f.eks. et nyt følge- og sporingssystem eller et reservationssystem til køretøjer) og anden infrastruktur (f.eks. kan powerperfectorer, der er monteret i et køleskab, spare 30 000 GBP om året i eludgifter, solcellepaneler installeret på taget af skure forventes at udgøre en besparelse på ca. 230 000 GBP i el om året eller installation af LED-lamper, som forventes at udgøre en besparelse på ca. 70 000 GBP i årlige elomkostninger), hvilket har ført til bedre økonomiske resultater

— at investere i at opfylde kvalitetsnormer og akkrediteringer (ISO 9001, OHSAS 18001, AEO-status eller 360 Quality code)

— at bygge yderligere områder til oplagring

— at ændre MMD's bestyrelse for at forbedre den økonomiske ansvarlighed.

(62) Omstruktureringsplanen var en del af den oprindelige forretningsplan for erhvervelsen af MMD i 2008, og der var regelmæssige mundtlige og skriftlige rapporteringer til PCC om MMD's fremskridt i gennemførelsen af omstruktureringsprogrammet. PCC har derfor handlet som en privat investor ved at sikre de nødvendige ændringer af virksomheden, således at den er i stand til at forbedre sine resultater og blive mere konkurrencedygtig. Disse foranstaltninger er veldokumenteret i de *forudgående* interne dokumenter om PCC og MMD, som Det Forenede Kongerige indsendte som dokumentation.

(*) Fortrolige oplysninger.

(63) For det andet afviste Det Forenede Kongerige påstanden om, at MMD angiveligt havde tilbudt håndteringspriser, der lå under markedsprisen, for at tiltrække og fastholde kunder med friske produkter, og at MMD endda har tilbudt kunder gratis oplagring. Den anonyme interesserede part fremlagde ikke nogen dokumentation til støtte for disse påstande og anførte blot, at MMD er »kendt for« eller »siges at« tilbyde sådanne priser uden angivelse af, hvem disse påstande stammer fra. Det Forenede Kongerige hævder, at disse påstande er ubegrundede, fordi MMD's priser afspejler de takster, der tilbydes i andre havne, og at de faktisk ofte er højere end konkurrerende priser. Det Forenede Kongerige indsendte dokumentation for, at MMD's takster faktisk ikke er blevet sat ned siden PCC's erhvervelse af MMD i 2008. Tværtimod er taksterne for paller steget med næsten […] % i denne periode. Selvom der kun er ringe gennemsigtighed i prisfastsættelsen mellem havne har nogle kunder desuden citeret takster, som de blev tilbudt i andre havne under prisforhandlingerne med MMD. Disse noterede priser viser, at MMD's priser afspejler markedsprisen i andre havne. Ligeledes afviste Det Forenede Kongerige påstanden om, at MMD tilbød deres kunder gratis oplagring.

(64) For det tredje afviste Det Forenede Kongerige påstanden om, at friske produkter som følge af den ulovlige statsstøtte er blevet meget mindre attraktive for erhvervsdrivende, der ikke modtager støtte. Igen er der ikke nogen dokumentation for denne påstand, og som Det Forenede Kongerige påpeger i sine bemærkninger til åbningsbeslutningen, investerer andre havne såsom Dover fortsat i håndtering af friske produkter (Dover har for nylig erhvervet Hammond, der beskæftiger sig med håndtering af frugt).

5. **VURDERING AF FORANSTALTNINGERNE**

(65) I henhold til traktatens artikel 107, stk. 1, er statsstøtte eller støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som fordrejer eller truer med at fordreje konkurrencevilkårene ved at begunstige visse virksomheder eller visse produktioner, uforenelig med det indre marked, i det omfang den påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.

5.1. **Forekomst af statsstøtte**

(66) I henhold til definitionen af begrebet statsstøtte i traktatens artikel 107, stk. 1, er de faktorer, der skal være til stede, for at der er tale om statsstøtte: i) der skal være tale om en virksomhed, ii) foranstaltningen skal kunne tilregnes staten, og den skal være finansieret med statsmidler, iii) der skal være tale om tildeling af en økonomisk fordel, iv) foranstaltningen skal være selektiv, og v) den skal kunne have en fordrejende virkning på konkurrencevilkårene og samhandelen mellem medlemsstaterne. Disse kriterier skal opfyldes kumulativt for at en foranstaltning kan anses for at udgøre statsstøtte.

(67) Det Forenede Kongerige hævder, at disse foranstaltninger ikke giver MMD nogen økonomisk fordel, da de er i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip (MEIP). I henhold til dette princip giver økonomiske transaktioner, der gennemføres af offentlige organer, der optræder som investorer, ikke modparten en fordel og udgør derfor ikke statsstøtte, hvis de gennemføres på normale markedsvilkår ([4]).

(68) Med henblik på at fastslå, om de påståede støtteforanstaltninger udgør statsstøtte, vil Kommissionen derfor først undersøge kriteriet om økonomisk fordel.

5.1.1. *Forekomst af en økonomisk fordel*

(69) Efter åbningsbeslutningen fremsendte Det Forenede Kongerige yderligere vigtig dokumentation for, at alle de foranstaltninger, PCC traf til støtte for MMD, enten i form af driftstilskud eller forskellige former for finansiering, blev ydet efter en grundig analyse af virksomhedens økonomiske værdi. Med henblik på at vurdere, hvorvidt der i dette tilfælde er tale om en fordel, anvender Kommissionen det markedsøkonomiske investorprincip. På grundlag af den yderligere indsendte dokumentation og argumenter vil Kommissionen undersøge, om en hypotetisk markedsøkonomisk investor i en situation svarende til PCC's (det vil især sige i en situation, hvor selskabet ejer 100 % af aktierne i MMD med yderligere kommercielle aktiviteter i havnen og af samme størrelse som PCC) ville have ydet foranstaltning 2 til 5 ([5]). Denne vurdering skal baseres på *forudgående* dokumentation, hvoraf det fremgår, at beslutningerne om at yde foranstaltning 2 til 5 er baseret på økonomiske vurderinger, som

([4]) Se f.eks. Domstolens dom af 21. marts 1990, Belgien mod Kommissionen (»Tubemeuse«), C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, præmis 29; Domstolens dom af 21. marts 1991, Italien mod Kommissionen (»Alfa Romeo«), C-305/89, ECLI:EU:C:1991:142, præmis 18, 19 og 20; Rettens dom af 30. april 1998, Cityflyer Express mod Kommissionen, T-16/96, ECLI:EU:T:1998:78, præmis 51; Rettens dom af 21. januar 1999, Neue Maxhütte Stahlwerke og Lech-Stahlwerke mod Kommissionen, forenede sager T-129/95, T-2/96 og T-97/96, ECLI:EU:T:1999:7, præmis 104 og 109; Rettens dom af 6. marts 2003, Westdeutsche Landesbank Girozentrale og Land Nordrhein-Westfalen mod Kommissionen, forenede sager T-228/99 og T-233/99, ECLI:EU:T:2003:57, præmis 245; Rettens dom af 25. juni 2015, SACE mod Kommissionen, T-305/13, ECLI:EU:T:2015:435, præmis 91-93; Rettens dom af 16. januar 2018, EDF mod Kommissionen, T-747/15, ECLI:EU:T:2018:6, præmis 18-79.

([5]) Jf. f.eks. Domstolens dom af 3. april 2014, ING Groep NV, C-224/12 P, ECLI:EU:C:2014:213, præmis 35-36.

kan sammenlignes med dem, som en rationel privat investor, der befinder sig i en situation, der ligger så tæt som muligt på den situation, som nævnte medlemsstat befinder sig i, under de foreliggende omstændigheder ville have udført, inden vedkommende foretog en sådan investering, og i betragtning af tilgængelige alternative muligheder ([6]). Denne vurdering skal desuden anvendes uden hensyntagen til betragtninger, som alene vedrører en medlemsstats rolle som offentlig myndighed (f.eks. social-, regional- eller sektorpolitiske hensyn) ([7]).

(70) For at undersøge om foranstaltning 2-4 er i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip sætter Kommissionen sig selv i den situation, der var gældende i den periode, hvor de økonomiske støtteforanstaltninger blev truffet ([8]).

(71) Det Forenede Kongeriges argumenter og dokumentation peger på, at foranstaltning 2-5 i praksis var en del af en overordnet økonomisk støtte til MMD fra PCC som virksomhedens moderselskab med henblik på at fremme og ledsage en igangværende omstrukturering af virksomheden for at opnå bæredygtighed og rentabilitet i driften. Foranstaltningerne blev derfor løbende vurderet samlet for at fastlægge den økonomisk mest rationelle vej fremad. Den økonomiske model, som PCC anvendte til denne vurdering, omfattede således alle disse foranstaltninger. Vurderingen af overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip vedrørende foranstaltning 2 til 5 hænger derfor tæt sammen og kan ikke blot vurderes for hver foranstaltning enkeltvis. Derfor vil Kommissionen først analysere overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip for foranstaltning 2 til 5 samlet set og først derefter, i det omfang det er nødvendigt, vil Kommissionen tilføje særlige overvejelser vedrørende individuelle foranstaltninger.

(72) De dokumenter, som Det Forenede Kongerige indsendte, er saglig og kontrollerbar dokumentation, der i retligt tilstrækkeligt omfang viser, at PCC siden erhvervelsen af MMD nøje har analyseret virksomhedens faktiske situation og kommercielle udsigter baseret på rent økonomiske overvejelser. Dokumenterne er generelt dateret korrekt, og de indeholder PCC's begrundede analyse samt dens prognoser baseret på generelt rimelige antagelser. Dokumenterne er altså ikke kun baseret på tal og argumenter indsendt af MMD, men forholder sig kritisk til bedømmelsen af dem og udgør et bevis for PCC's aktive og løbende økonomiske tilsyn med MMD.

(73) Den indsendte dokumentation viser, at den almindelige økonomiske analyse omfattede overvejelser om de mange indbyrdes forbundne stordriftsfordele og synergieffekter ved at bevare en forretningsmæssig drift på en helejet lokalitet, navnlig synergier med andre aktiviteter i havnen i Portsmouth (især færge- og krydstogtoperationer), der ligeledes ejes fuldt ud af PCC. Disse synergier omfatter:

— at MMD-lokaliteten støder op til andre dele af havnen i Portsmouth, og at PCC ved at sikre fuld kontrol over MMD-lokaliteten bevarer fleksibilitet til at udvide havnen samt færge- eller krydstogtoperationer

— at der hvert år hos MMD lastes eller lades ca. […] lastpaller, der har påbegyndt eller afsluttet deres rejse på et skib, der anløber den tilstødende færgehavn. Merværdien for den internationale færgehavn som følge af denne last er ca. […] GBP om året, og havnen vil sandsynligvis ikke være i stand til at opnå denne indtægt uden at være nabo til MMD's stevedorings- og håndteringstjenester. Desuden er MMD kun i stand til at sikre sine egne håndteringsgebyrer for disse mængder, netop fordi den støder op til færgehavnen

— PCC har været i stand til at sikre yderligere kommerciel færgefart på grund af sit ejerskab af MMD. Operatøren Transfennica anså f.eks. havnen for attraktiv i 2015 på grund af MMD's containerhåndteringsfaciliteter og stevedoringtjenester. Dette resulterede i ekstra indtægter for færgehavnen på ca. 107 000 GBP

— at der pågår drøftelser med nogle operatører med hensyn til muligheden for at drage yderligere fordel af, at MMD's faciliteter er beliggende ved siden af færgehavnen. For eksempel kan bilfærgetrafik i havnen anvendes til at bringe lastbiler med last, der håndteres af MMD, i havn eller afsende dem. MMD har også fremskredne drøftelser med […], der foreslår at […]. Dette kan give færgehavnen og MMD en samlet indtægt på ca. […] GBP om året

— at havnen nogle gange benytter MMD's kajpladser til krydstogtskibe, hvilket omvendt gør den disponible kapacitet fleksibel og medfører yderligere økonomiske fordele for havnen.

([6]) Jf. f.eks. Domstolens dom af 5. juni 2012, EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, præmis 84 og 85.

([7]) Jf. f.eks. Domstolens dom af 5. juni 2012, Kommissionen mod EDF, C-124/10 P, ECLI:EU:C:2012:318, præmis 79-81, Domstolens dom af 10. juli 1986, Belgien mod Kommissionen, 234/84, ECLI:EU:C:1986:302, præmis 14, Domstolens dom af 10. juli 1986, Belgien mod Kommissionen, 40/85, ECLI:EU:C:1986:305, præmis 13, Domstolens dom af 14. september 1994, Spanien mod Kommissionen, forenede sager C-278/92-C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, præmis 22, Domstolens dom af 28. januar 2003, Tyskland mod Kommissionen, C-334/99, ECLI:EU:C:2003:55, præmis 134.

([8]) Dom af 16. maj 2002, Frankrig mod Kommissionen (Stardust Marine), C-482/99, EU:C:2002:294, præmis 71.

(74) Under henvisning til den rent kommercielle karakter af disse synergivirkninger mener Kommissionen, at en hypotetisk markedsøkonomisk investor ville tage sådanne synergier med andre erhvervsaktiviteter i betragtning ved den *forudgående* vurdering af de økonomiske fordele ved alle støtteforanstaltninger til MMD.

(75) Derudover ville en markedsøkonomisk investor i sine betragtninger have taget hensyn til de forventede fremtidige indtægter til PCC i form af leje, lodsnings- og havneafgifter betalt af MMD og sandsynligheden for, at disse indtægter ville gå tabt eller blive mindre i tilfælde af alternative løsninger. Disse fremtidige indtægter er relevante for vurderingen af den økonomiske begrundelse for foranstaltninger, der skal træffes af et moderselskab i en markedsøkonomi med henblik på at støtte sit datterselskab. Selv om disse indtægter ikke alene kan retfærdiggøre den fortsatte støtte til MMD, er inddragelsen af dem i den samlede økonomiske model, i overensstemmelse med, hvad en hypotetisk markedsøkonomisk investor ville have gjort.

(76) Under hensyntagen til ovenstående synergier og indtægter inden for gruppen af virksomheder, der kontrolleres af PCC, indsendte Det Forenede Kongerige kopier af en økonomisk model, der analyserer forskellige tilgængelige muligheder, og som bliver anvendt til at beregne de økonomiske fordele. Denne model blev udarbejdet med henblik på at analysere den økonomiske begrundelse for den fortsatte investering i MMD, og den blev regelmæssigt ajourført. Den økonomiske begrundelse for at yde yderligere støtte til MMD i form af både driftstilskud og de forskellige finansieringsforanstaltninger blev således regelmæssigt kontrolleret *på forhånd* i forhold til andre alternative løsninger.

(77) De alternative muligheder, som PCC overvejede i forskellige faser af sit engagement i MMD, omfattede:

— **salg af MMD** — Det Forenede Kongerige har påvist, at det var meget usandsynligt, at salget af MMD som going concern til en tredjepart ville have været et kommercielt fordelagtigt alternativ. I den overbevisende sag om PCC's erhvervelse i 2008 blev der taget hensyn til de forventede synergier med PCC's andre havneoperationer, grundens strategiske værdi for havnen samt de løbende indtægter fra MMD (jf. også analysen af foranstaltning 1 i åbningsbeslutningen). En tredjepart ville dog ikke tage hensyn til disse betragtninger i forbindelse med overvejelser om et potentielt køb af MMD. Uanset dette bekræfter den indsendte dokumentation, at PCC […] i 2011 […] ([9]) og […] i 2015/2016 ([10]) (jf. betragtning 57 ovenfor)

— **ændring/diversificering af MMD's forretning** — Det Forenede Kongerige oplyste, at flere muligheder for at ændre eller diversificere MMD's aktiviteter er blevet overvejet siden 2008 (såsom f.eks. stenmateriale, tømmer, biler, containertrafik, tung last, stål). Når udsigterne for MMD's nuværende aktiviteter med håndtering af friske produkter sammenlignes med disse alternative produkter eller tjenesteydelser, var ingen af disse alternativer imidlertid kommercielt attraktive og i stand til potentielt at generere højere afkast

— **likvidering af MMD og alternativ anvendelse af lokaliteten** — det vigtigste aktiv inden for MMD er selskabets lejeret til lokaliteten på baggrund af en lejekontrakt, som giver PCC ret til at opsige lejemålet i tilfælde af MMD's konkurs. I tilfælde af konkurs ville PCC således være i stand til at generhverve grunden og udnytte den til alternative formål. Det Forenede Kongerige har imidlertid med detaljerede argumenter påvist, at de tilgængelige alternativer for lokaliteten er yderst begrænsede. Det Forenede Kongerige fremlagde tungtvejende dokumentation og argumenter, der viser virkningen af de retlige og byplanlægningsmæssige begrænsninger vedrørende MMD's lokalitet på tilgængeligheden og den kommercielle levedygtighed af mulige alternative løsninger. I sine interne dokumenter analyserede PCC mulighederne for at udnytte lokaliteten til udvidelse af sin færgehavn, oplagring, vindmølleparker ([11]) samt bolig/kommerciel brug. Ingen af de mulige anvendelser, der blev overvejet, var imidlertid økonomisk mere fordelagtige — enten som følge af markedssituationen og/eller planlægningsmæssige og andre lovgivningsmæssige begrænsninger ([12]).

(78) Det Forenede Kongerige forklarede, at PCC ikke kan fremsende alle tidligere udgaver af denne økonomiske model for de enkelte år, da modellen var udarbejdet som en enkelt Excel-fil, der løbende blev ajourført uden systematisk at arkivere tidligere resultater. Det blev imidlertid bekræftet, at den økonomiske model var det almindelige beslutningsgrundlag for, om det giver økonomisk mening at fortsætte med at investere i MMD, eller om der skal vælges et andet alternativ.

(79) Det Forenede Kongerige indsendte to versioner af den økonomiske model, der blev udarbejdet i maj/juni 2013, da en af drøftelserne om PCC's fremtidige involvering i MMD fandt sted (jf. desuden betragtning 51 ovenfor). Modellen svarer til almindelige markedsinstrumenter, der er baseret på en beregning af nettonutidsværdien af de forventede fremtidige pengestrømme for forskellige alternativer. I denne model vurderes tre grundlæggende muligheder: 1) at beholde MMD, 2) at sælge MMD som en going concern for værdien af virksomhedens nettoaktiver på 2,4 mio. GBP, 3) at likvidere MMD og alternativt anvende lokaliteten som en lagerfacilitet (som

([9]) Se e-mail fra […] af […].
([10]) Jf. PCC's interne evalueringsdokument […] af […].
([11]) Se en sammenfattende rapport udarbejdet af Mosscliff Environmental Consultancy af 30.8.2014, med en analyse af muligheden for at anvende MMD-lokaliteten til installation af vindmøller.
([12]) Se en omfattende evaluering af de mulige alternativer, der blev udarbejdet med henblik på drøftelsen af »Argumenter for fortsat investering i MMD« i juni og oktober 2013.

den mest fordelagtige af de tilgængelige alternative anvendelser af lokaliteten). For hvert af disse alternativer blev modellen benyttet til at beregne nettonutidsværdien af de forventede pengestrømme, hvor PCC's vægtede gennemsnitlige kapitalomkostninger på 4,23 % blev anvendt som diskonteringssats.

(80) Den økonomiske model blev anvendt til at vurdere de enkelte muligheder baseret på en kombination af metoder:

a) **Bidrag til faste omkostninger** — med denne metode vurderes, i hvilket omfang de midler, der genereres af lokaliteten, kan dække de variable driftsomkostninger (dvs. de omkostninger, der varierer i takt med aktiviteten), og som derefter bliver brugt som bidrag til de faste omkostninger for lokaliteten. Evalueringen beskriver alle kontante indtægter til PCC, herunder eventuelle overskud fra MMD (som i denne analyse antages at blive udbetalt som udbytte til PCC), men ligeledes fradrag af eventuelle driftstilskud, der er betalt af PCC. Alle kapitalstrømme fra lån og tilskud er undtaget, eftersom den det årlige forbrug heraf (amortisering) er afspejlet i MMD's nettooverskud/-underskud.

b) **Samlet overskud/underskud eksklusive omkostninger »i form af naturalier«** — Denne metode bygger på metoden »Bidrag til faste omkostninger«, som beskrevet under a) til også at omfatte PCC's (investor) faste omkostninger, der er forbundet med alle investeringer i selskabet. Disse faste omkostninger vedrører udelukkende PCC's udgifter til finansiering af gæld for at yde kapitaltilskud til MMD.

c) **Investeringsafkast** Dette er repræsenteret ved det samlede overskud/underskud (som beskrevet i litra b)) i forhold til den samlede investering i perioden. Eftersom investeringen er finansieret via gæld, er renter af gælden medtaget i det samlede overskud/underskud.

d) **Værdistigning ved udgangen af perioden** — Denne repræsenterer udbyttet plus ændringer i aktivets kapitalværdi.

e) **Samlet afkast** — Dette omfatter både det samlede overskud/underskud (som anført i litra b)) plus eventuelle ændringer i investeringens kapitalværdi (som anført i litra d)).

f) **Det samlede investeringsafkast** — Dette repræsenterer det samlede afkast (se litra e)) i forhold til den samlede investering.

(81) Kommissionen mener, at antagelserne i den økonomiske model er rimelige, og den bekræfter, at de ikke tager hensyn til andre end økonomiske faktorer og således ser bort fra politiske hensyn.

(82) Udgaven af den økonomiske model fra juni 2013 gav følgende resultater af de enkelte alternative muligheder for to investeringsperioder på fem og ti år.

Investeringer i MMD — muligheder						
Investeringsafkast	Mulighed 1		Mulighed 2		Mulighed 3	
	Bevarelse af MMD		Salg af MMD		Alternativ anvendelse	
	Næste fem år mio. GBP	Næste ti år mio. GBP	Næste fem år mio. GBP	Næste ti år mio. GBP	Næste fem år mio. GBP	Næste ti år mio. GBP
Bidrag/(tilskud) til faste omkostninger	14,3	28,6	11,3	19,7	– 4,4	– 4,3
Samlet overskud/underskud eksklusive alle omkostninger »i naturalier«	7,0	16,0	4,5	10,0	– 8,5	– 10,7
Investeringsafkast	290,6 %	460,5 %	Ikke relevant	Ikke relevant	– 861,5 %	– 531,8 %
Værditilvækst i slutningen af perioden (nettoværdi)	1,0	2,3	0,0	0,0	0,4	0,9
Samlet afkast — Overskud plus værdi	8,0	18,2	4,5	10,0	– 8,1	– 9,8
Samlet investeringsafkast	315,6 %	503,3 %	Ikke relevant	Ikke relevant	– 800,0 %	– 453,6 %

(83) Resultaterne af den økonomiske model fra juni 2013 viser, at ud af alle de metoder, der blev taget i betragtning, var muligheden for at fastholde MMD den økonomisk mest fordelagtige af de tilgængelige alternativer.

(84) På trods af adskillige anmodninger fra Kommissionen var Det Forenede Kongerige ikke i stand til at fremlægge yderligere eksemplarer af den økonomiske model for andre perioder. De mange andre tilgængelige dokumenter viser imidlertid, at den økonomiske begrundelse for PCC's engagement i MMD blev revideret løbende i hele den analyserede periode. Al tilgængelig dokumentation bekræfter også, at vurderingen var baseret på rent økonomiske og forretningsmæssige overvejelser, og at der blev set bort fra alle politiske hensyn, som en hypotetisk markedsøkonomisk investor ikke ville have taget i betragtning.

(85) Derudover førte PCC tæt økonomisk tilsyn med sin investering i MDD ved at udpege sin øverste seniorfinansadministrator som direktør for MMD for at holde øje med virksomhedens økonomiske resultater. Det Forenede Kongerige fremsendte kopier af adskillige rapporter om MMD's forretningsmæssige og økonomiske situation og om virksomhedens fremtidsudsigter, som regelmæssigt blev gennemgået af PCC ([13]). MMD's forretningsplan blev regelmæssigt opdateret for at afspejle udviklingen i markedet, og PCC's medarbejdere var tæt involverede i MMD's udvikling. Det Forenede Kongerige har også vist, at PCC foretog en detaljeret vurdering af MMD's handelsmæssige stilling med hensyn til virksomhedens økonomiske resultater, fremskridtene i omstruktureringsforanstaltningerne, tab eller erhvervelse af kunder samt ledelsens prognoser for virksomheden, både via specialiserede udvalg, der førte tilsyn med MMD, samt gennem finansielle tilsyn af PCC's øverste seniorfinansadministrator. Kommissionen fandt også, at de rapporter og den forretningsplan, der blev fremlagt for PCC, gav en objektiv og afbalanceret vurdering af virksomheden, herunder de udfordringer og risici, som MMD stod overfor.

(86) Endvidere fandt Kommissionen, at PCC fortsatte med forskellige omstruktureringsforanstaltninger med henblik på at reducere MMD's omkostninger, øge rentabiliteten og forbedre konkurrenceevnen. Faktisk var PCC kun parat til at godkende fortsatte investeringer på baggrund af en løbende og regelmæssigt opdateret omstruktureringsplan. Efter tre års vanskelige forhandlinger blev der f.eks. indgået nye ansættelseskontrakter med MMD's medarbejdere i 2016 med forventede besparelser på ca. 250 000 GBP i de årlige arbejdskraftomkostninger. Omstruktureringsplanen omfattede også en række investeringsprojekter, der havde til formål at øge MMD's konkurrenceevne (nemlig investeringer i kvalitetscertificering, forbedringer af temperaturkontrollerede lagerfaciliteter, nyt udstyr til containerhåndtering, installation af yderligere plads til containere og yderligere gentagende forbedringer af infrastrukturen for at styrke en effektiv drift). I 2014 traf MMD desuden beslutningen om at ophøre med at tilbyde sine tjenester i forbindelse med videre transport af gods, der ankommer til MMD, for i stedet at outsource denne tjeneste med henblik på at kunne fokusere på sin kerneforretning. Siden erhvervelsen af MMD har PCC derudover foretaget en række ændringer i virksomhedens ledelse, ikke blot for at forbedre den økonomiske ansvarlighed, men også for at optimere synergierne med PCC's havneoperationer. Endelig har MMD også investeret i at forbedre og udvide sine forbindelser med vigtige kunder.

(87) Det Forenede Kongerige har således vist, at MMD's økonomiske resultater var under løbende tilsyn, og at dette tilsyn førte til tilpasninger af virksomhedens omstruktureringsplan. Dette førte faktisk til en genoprettelse af MMD's rentabilitet uden driftstilskud fra PCC i regnskabsåret 2016/17.

(88) For så vidt angår specifikt driftstilskud (foranstaltning 2) fremlagde Det Forenede Kongerige således væsentlig dokumentation, der gjorde det muligt for Kommissionen at afhjælpe de bekymringer, der blev rejst i åbningsbeslutningen. Det Forenede Kongerige påviste, at selv om PCC's fortsatte støtte til MMD ved hjælp af driftstilskud gik ud over den oprindelige investeringsplan, både hvad angår beløb og varighed, var støtten til enhver tid i overensstemmelse med en økonomisk rationel adfærd, der var mere fordelagtig for PCC end alle andre tilgængelige muligheder.

(89) For så vidt specifikt angår den langfristede lånefacilitet fra PCC til MMD fra 2010 (foranstaltning 3) påpeger Kommissionen, at dens eksistens og dermed forbundne økonomiske virkninger for PCC fuldt ud blev taget i betragtning ved vurderingen af selskabets fortsatte støtte til MMD, og at den blev indregnet i den økonomiske model, der er beskrevet ovenfor.

(90) Det Forenede Kongerige indsendte desuden dokumentation, der bekræftede, at MMD's økonomiske situation blev vurderet før ydelsen af lånet, og at de relevante erhvervsmæssige og økonomiske prognoser forudså gode muligheder for tilbagebetaling af lånet i de kommende år, efter at de planlagte omstruktureringsforanstaltninger blev gennemført. Det Forenede Kongerige indsendte også en detaljeret vurdering af hvert enkelt projekt, der blev støttet af lånet, en analyse af de forventede økonomiske virkninger og en sammenligning med andre tilgængelige

([13]) Se f.eks. opdaterede erhvervsrapporter om havnen til PCC af marts 2009, juni 2009, november 2010, juni 2011, oktober 2012, marts 2013, marts 2014 eller marts 2015.

muligheder. Den indsendte dokumentation bekræfter således, at den økonomiske begrundelse for den pågældende investering før udbetalingen af hver tranche af lånet blev behørigt analyseret. Derudover blev alle trancher af lånet kun anvendt til kapitaludgifter og øgede således principielt værdien af virksomheden og PCC's investering.

(91) Det Forenede Kongerige har endvidere gjort gældende, at den relevante reference ikke er en uafhængig privat långiver, men et privat moderselskab i en lignende situation. Ifølge Det Forenede Kongerige er det økonomisk fornuftigt for et moderselskab at yde et lån til sit datterselskab, hvor moderselskabet betaler låneudgifterne, med henblik på at finansiere investeringer, der har til formål at forbedre datterselskabets konkurrenceevne og dermed i sidste ende øge dets værdi for moderselskabet.

(92) Kommissionen erkender, at den omstændighed, at PCC ejede (og stadig ejer) 100 % af MMD, bør tages i betragtning ved vurderingen af lånefaciliteten. PCC's økonomiske overvejelser om de forventede indtægter fra lånet er ikke begrænset sig til de forventede rentebetalinger, som det er tilfældet med forretningsbanker, men må nødvendigvis også tage hensyn til, at lånet ville forbedre MMD's mulighed for at opnå fremtidige overskud og dermed øge værdien af PCC's ejerskabsinteresse. Faktisk er finansiering under lånefaciliteten tæt knyttet til de omstruktureringsforanstaltninger, der vedrører MMD's økonomiske vanskeligheder, og som har til formål at opnå langsigtet rentabilitet. Den *forudgående* økonomiske model, der blev udarbejdet af PCC, bekræftede desuden, at finansieringsforanstaltningerne samt lånefaciliteten til trods for MMD's tab over en lang periode var den mest økonomisk rationelle adfærd i lyset af de foreliggende alternativer.

(93) Selv uden denne argumentation, og hvis MMD Shipping betragtes som selvstændig virksomhed, fandt Kommissionen, at vilkårene for lånet ikke giver MMD nogen nævneværdig økonomisk fordel. Det Forenede Kongerige indsendte ikke nogen oplysninger om MMD's kreditvurdering, der gør det muligt at bekræfte virksomhedens kreditværdighed som selvstændig virksomhed. I betragtning af, at virksomheden, der efter dens overtagelse blev rekapitaliseret, samlet set blev rentabel og viste rimeligt gode udsigter for den fremtidige forretning, ville dens kreditvurdering svare til mindst B (svag), hvilket er fastlagt i Kommissionens meddelelse om referencesatsen fra 2008. På baggrund af et normalt niveau for sikkerhedsstillelse (jf. betragtning 93) vil den tilsvarende margin i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om referencesatsen fra 2008 være på 400 basispoint. Med en basisrente for Det Forenede Kongerige i november 2010 på 1,35 % vil den tilsvarende markedsrente antagelig være på 5,35 %. Den af PCC fastsatte rente på 4,81 % ligger meget tæt på denne (konservativt) antagede markedsrente, og den årlige forskel i rentebetalingen på hele lånet ville kun beløbe sig til 37 000 GBP (ca. 43 000 EUR), under alle omstændigheder langt under *de minimis*-grænsen på 200 000 EUR over tre på hinanden følgende år.

(94) Den antagede markedsrente baseret på Kommissionens meddelelse om referencesatsen 2008 tager desuden ikke hensyn til, at PCC derudover ejer alle aktierne i MMD (jf. betragtning 91). I betragtning af den overordnede sammenhæng i relationen mellem PCC og MMD mener Kommissionen, at et hypotetisk markedsøkonomisk moderselskab ville være rede til at tilbyde lånefaciliteten på tilsvarende vilkår.

(95) Endelig indsendte Det Forenede Kongerige en fuldstændig kopi af låneaftalen, som omfattede de almindelige bestemmelser i en låneaftale, herunder PCC's generalpant i MMD's aktiver/beløb, der kan kræves tilbage, hvilket gav sikkerhed i tilfælde af insolvens. Eftersom værdien af de samlede nettoaktiver, som de indgår i den økonomiske model for regnskabsåret 2010/2011, var på mere end 10 mio. GBP, var sikkerheden betydelig.

(96) Det Forenede Kongerige indsendte tilstrækkelig yderligere dokumentation, der afhjælper de bekymringer, der blev rejst i åbningsbeslutningen for så vidt foranstaltning 3, og som viser, at ydelsen af det langfristede lån var i overensstemmelse med, hvad et fornuftigt privat moderselskab ville have gjort.

(97) For så vidt angår PCC's køb af to kraner og den efterfølgende langtidsudlejning af dem til MMD i 2010 og 2011 (foranstaltning 4) svarer vurderingen til den langsigtede lånefacilitet ovenfor med henblik på lighederne i betingelserne for finansiering i begge tilfælde.

(98) Dokumentationen indsendt af Det Forenede Kongerige angiver især, at PCC sammen med MMD rent faktisk søgte den mest omkostningseffektive løsning for at sikre de kraner, der var nødvendige for MMD's operationer. Selv om forretningsplanen på tidspunktet for erhvervelsen af MMD indeholdt en forventning om, at enhver udskiftning af kraner ville ske ved leje fra en tredjepart, viser den behørigt dokumenterede *forudgående* interne analyse af de tilgængelige alternativer for erhvervelse af kraner, som PCC udarbejdede som grundlag for sin beslutningsproces,

at PCC's køb af kraner og efterfølgende udlejning til MMD økonomisk set ville være mere fordelagtigt. Lejeaftalerne indeholdt desuden almindelige kontraktlige vilkår og retlig sikkerhed for begge parter svarende til almindelige lejekontrakter, der bliver indgået mellem erhvervsdrivende selskaber. Lejebeløbet er beregnet med henblik på at sikre tilbagebetaling af PCC's investering over kranernes 15-årige levetid, herunder de gennemsnitlige låneomkostninger, der kan betragtes som almindelig kommerciel praksis i forbindelse med sådanne arrangementer inden for koncernen. Det er økonomisk rationelt for moderselskaber, der har fuldt ejerskab over datterselskaber, at benytte den økonomisk mest effektive ordning (på baggrund af hele koncernens synspunkt) i forbindelse med erhvervelse af udstyr, der er nødvendigt for dets datterselskabs aktiviteter. Kranerne blev udlejet til MMD for en periode på syv år. I betragtning af deres forventede levetid på 15 år blev det i de interne rapporter fremhævet, at PCC efter lejeperiodens udløb igen kunne leje kranerne ud til MMD eller sælge dem på det sekundære marked. Rapporten viser, at der er et stort brugtmarked for sådanne kraner, hvilket gør det muligt for PCC at sælge kranerne, hvis situationen ændrer sig.

(99) Det Forenede Kongerige indsendte derfor tilstrækkelig dokumentation for, at et fornuftigt privat moderselskab ville have accepteret at finansiere erhvervelsen af kraner på de betingelser, der er aftalt mellem PCC og MMD.

(100) Endelig med hensyn til sikkerhedsstillelsen for kassekreditten (foranstaltning 5) er betænkelighederne, der er beskrevet i åbningsbeslutningen, også her knyttet til driftstilskuddets angiveligt problematiske karakteristika. De er imidlertid blevet afklaret i løbet af den formelle procedure. Desuden har Det Forenede Kongerige indsendt interne dokumenter, der viser, at det var en rationel beslutning for PCC at yde forskellige driftskapitalfaciliteter, da det var den mest omkostningseffektive måde til at sikre en gnidningsløs drift af MMD som virksomhedens datterselskab. Desuden blev den økonomiske model, der er nævnt ovenfor, også taget i betragtning. For så vidt angår ombytningen af kontant sikkerhed med en garanti fra PCC er konklusionen i et *forudgående* internt dokument, der ligger til grund for PCC's beslutning, at en sådan garanti faktisk er mere økonomisk fordelagtig for både MMD og PCC end en kontant sikkerhed, da det giver PCC mulighed for at undgå rentetab på en kontant sikkerhed. Det Forenede Kongerige har således vist, at det var økonomisk rationelt for et moderselskab at yde driftskapitalfaciliteter for at sikre en gnidningsløs drift af dets fuldt ud ejede datterselskab.

5.1.2. *Konklusion vedrørende spørgsmålet om statsstøtte*

(101) På baggrund af ovenstående konkluderer Kommissionen, at foranstaltning 2 til 5 blev ydet i overensstemmelse med det markedsøkonomiske investorprincip og derfor ikke gav MMD en uberettiget økonomisk fordel. Foranstaltning 2. til 5 udgør således ikke statsstøtte i medhør af artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

6. **YDERLIGERE OBSERVATIONER**

(102) Da Det Forenede Kongerige den 29. marts 2017 meddelte sin hensigt om at udtræde af EU i henhold til artikel 50 i traktaten om Den Europæiske Union, ophører traktaterne med at finde anvendelse på Det Forenede Kongerige fra ikrafttrædelsesdatoen for udtrædelsesaftalen eller, hvis en sådan aftale udebliver, to år efter meddelelsen, medmindre Det Europæiske Råd efter aftale med Det Forenede Kongerige beslutter at forlænge denne periode. Som følge deraf og uanset eventuelle bestemmelser i udtrædelsesaftalen finder denne afgørelse kun anvendelse, indtil Det Forenede Kongerige ophører med at være en medlemsstat.

7. **KONKLUSION**

(103) Kommissionen finder, at foranstaltningerne ydet af Det Forenede Kongerige, ikke udgør statsstøtte i medfør af artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Foranstaltningerne, der er gennemført af Det Forenede Kongerige til fordel for MMD, udgør ikke statsstøtte efter artikel 107, stk. 1, i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde.

Artikel 2

Denne afgørelse er rettet til Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland.

Udfærdiget i Bruxelles, den 9. november 2018.

På Kommissionens vegne
Margrethe VESTAGER
Medlem af Kommissionen